

WAT TE DOEN ALS KINESITHERAPEUT BIJ EEN MOGELIJK GEVAL VAN COVID-19

Versie 25 maart 2020

1. DEFINITIE: MOGELIJK GEVAL

Een mogelijk geval van COVID-19 is elke persoon met een acute infectie van de bovenste of onderste luchtwegen:

- die nieuw verschijnen
- of**
- die verergeren, indien de patiënt chronische respiratoire symptomen vertoont

2. EERSTE LIJN

Patiënten die voldoen aan de definitie van een mogelijk geval, laat de kinesitherapeut best telefonisch contact opnemen met de huisarts. De huisarts beslist op basis van de telefonische anamnese.

Indien de patiënt **MILDE SYMPTOMEN VERTOONT**: de patiënt wordt thuis geïsoleerd tot de symptomen volledig verdwenen zijn.

- De huisarts vraagt tevens na of de patiënt sedert de dag voor de eerste symptomen **nog nauw contact**¹ had met een zorgverstrekker. Indien dit het geval is, verwittigt de patiënt deze zorgverstrekker.
- De patiënt krijgt de hygiënische maatregelen die de verspreiding van het virus kunnen vermijden (zie bijlage).

Voor beheer van nauwe contacten: zie [specifieke richtlijn](#).

Indien de patiënt **ERNSTIGE SYMPTOMEN VERTOONT** die een opname in het ziekenhuis waarschijnlijk maken: de patiënt wordt verwezen naar het ziekenhuis.

- De huisarts verwittigt het ambulancepersoneel en het ziekenhuis van de komst van een “mogelijke COVID-19 patiënt met zorgwekkende klinische toestand”.

Indien de patiënt met een acute infectie van bovenste/onderste luchtwegen deel uitmaakt van het zorgpersoneel: arts, verpleegkundige, rusthuispersoneel en paramedische beroepen in contact met risicogroepen² (bv. ademhalingskinesitherapeuten...):

- indien de patiënt milde symptomen vertoont zonder koorts is werken toegestaan (voor zover de klinische toestand dat toelaat) mits gebruik van een chirurgisch masker² en in acht nemen van goede handhygiëne.

¹ Een nauw contact is een gezinscontact (huisgenoot) of gelijkgesteld; of een zorgcontact die een aerosol producerende procedure heeft toegepast op de persoon.

² Risicogroepen zijn patiënten met: ernstige chronische hart-, long- of nieraandoeningen, diabetes, immunosuppressie, maligne hemopathie, actieve neoplasmie, personen ouder dan 65 jaar.

- indien de zorgverlener respiratoire symptomen én koorts vertoont:
 - afname van een staal voor de diagnose van COVID-19, in het ziekenhuis (voor ziekenhuispersoneel) of via de huisarts indien die beschikt over het nodige materiaal voor de afname en om zich te beschermen
 - in afwachting van het resultaat: thuisisolatie;
 - bij een positief resultaat (bevestigd geval): verder thuisisolatie gedurende minimum 7 dagen of langer, tot het verdwijnen van de symptomen;

Voor beheer van nauwe contacten: zie [specifieke richtlijn](#).

In eerste instantie is het bij voorkeur te vermijden dat een besmet, of mogelijks besmet persoon in de kinepraktijk komt. Indien u toch vermoedens of twijfels hebt kunnen wij op basis van wat reeds gekend is over het virus de volgende aanbevelingen formuleren.

- Geef indien mogelijk deze patiënt een mondmasker of een zakdoek of houdt minstens 1,5 meter afstand (het virus verspreidt zich via druppelinfectie over +- 1,5 m en blijft niet in de lucht hangen)
- Herhaal de richtlijnen van de overheid, informeer de patiënt dat hij er alles moet aan doen de besmetting van anderen te vermijden. Dit kan door zich af te zonderen en de persoonlijke hygiëne op te voeren. Een manier om dit te vragen kan bijvoorbeeld zijn: kreeg u de raadgeving zich te isoleren?
- Zonder de patiënt zo veel mogelijk af. Plaats indien mogelijk de patiënt in een aparte ruimte;
- Verlucht deze nadien minstens 30' en reinig nadien met bleekwater (10 ml bleekwater in een fles van 1 liter, aangevuld met leidingwater) en 70%- 85% alcohol.
- Ontsmet uw medisch materiaal dat mogelijks in contact gekomen is met de patiënt.
- Ontsmet oppervlakken (van behandelafel, deurklinken, bureau...) met een ontsmettingsmiddel (70%-85% alcohol).

N.B.: In vroegere procedures werden **zwangere vrouwen en kinderen <6 maanden** veiligheidshalve als risicogroep vermeld. Op basis van de evoluerende kennis rond COVID-19 worden deze momenteel NIET meer als risicogroep beschouwd.

De noodzaak tot voorzien van aangepast werk (of, bij gebrek hieraan, preventieve werkverwijdering) voor zwangere vrouwen of personeel in de gezondheidszorg, is de verantwoordelijkheid van de arbeidsgeneesheer. Voor personeel dat deel uitmaakt van een risicogroep voor ernstig verloop van COVID-19 infectie, dient de beslissing geval per geval genomen te worden, bij voorkeur in samenspraak met de behandelend arts.

3. VOORZORGSMATREGELEN IN DE PRAKTIJK

Als kinesitherapeut komt u met de patiënt in fysiek contact tijdens de behandeling. Hanteer daarbij volgende voorzorgsmaatregelen:

INFORMATIE NAAR PATIËNTEN

- Afficheer [de waarschuwing naar uw patiënten](#) duidelijk op het raam/deur van uw kinepraktijk. Informeer dat symptomatische patiënten (hoest, koorts, loopneus, keelpijn, griepachtige symptomen) bij hen thuis moeten blijven en niet naar de kinepraktijk mogen gaan noch naar de huisarts of spoeddienst. Zij moeten telefonisch hun huisarts contacteren.
- Afficheer de [preventieve maatregelen](#) duidelijk in uw kinepraktijk.

- Nodig uw patiënten uit om het openbaar vervoer zoveel mogelijk te beperken en openbare plaatsen zoveel mogelijk te vermijden.
- Herinner uw patiënten regelmatig aan de essentiële hygiënemaatregelen (handen wassen, afstand houden, hoesthygiëne, bij symptomen binnen blijven...)
- Nodig uw patiënten uit om alledaagse voorwerpen (telefoon, autostoer, sleutels enz.) regelmatig te desinfecteren.
- Laat een patiënt in functie van zijn behandeling een eigen handdoek meebrengen.
- Brief uw patiënt over preventieve ademhalingsoefeningen.
- Laat uw patiënten zoveel mogelijk elektronisch betalen en ontsmet op regelmatige basis uw betaalterminal.

IN DE WACHTZAAL

- Beperk het aantal patiënten/personen dat zich tegelijkertijd in uw wachtkamer en/of praktijkruimte bevindt. Laat bij voorkeur slechts één patiënt in de wachtzaal zitten.
- Vraag uw patiënten ten vroegste 5 minuten voor aanvang van de afspraak de wachtzaal te betreden.
- Laat ouders van kinderen of partners/begeleiders van patiënten niet in de wachtzaal zitten tijdens de behandeling.
- Plan uw afspraken voldoende ruim in teneinde contact tussen patiënten onderling te beperken.
- Vermijd het mixen van patiënten met een risicoprofiel.

BEHANDELING

- **Prioriteer de kinesitherapeutische zorg en stel niet-noodzakelijke behandelingen uit.** Als kinesitherapeut beschikt u over de nodige competenties om in te kunnen schatten welke behandelingen noodzakelijk zijn voor uw patiënten en welke tijdelijk on-hold kunnen gezet worden.
- Tracht zo veel mogelijk één op één te werken.
- Behandeling in oefenzalen in groep en groepsessies zijn uitgesloten.
- Laat als zelfstandige kinesitherapeut in een WZC de behandelingen over aan de interne, loontrekkende collega's.
- Palliatieve patiënten mogen nog worden behandeld.
- **Ziekenhuissituaties** zijn niet dezelfde als die in de privépraktijk. Volg de richtlijnen die u zijn opgedragen door het ziekenhuis.
- **Huisbezoek** is mogelijk mits wassen of ontsmetten van de handen voor en na behandeling van elke patiënt. Draag een masker indien u een (mogelijks) besmette patiënt behandelt en zorgt dat de patiënt een FFP2-masker draagt.

HYGIËNE

- Het dragen van een mondmasker heeft geen meerwaarde bij gezonde personen.
- Draag beschermende kleding, bv. een schort. Wij raden aan deze 2 keer per week te wassen op 60°. In het geval van vermoeden van contact met een besmette patiënt kan u dan snel van schort wisselen.
- Was voor en na de behandeling uw handen met zeep of gebruik handalcohol.
- Desinfecteer (met handalcohol) of was uw handen regelmatig, zeker na hoesten en/of niezen.
- Gebruik papieren handdoeken om uw handen te drogen.
- Geef uw patiënten handalcohol om hun handen voor en na de sessie te kunnen desinfecteren of zorg ervoor dat zij hun handen goed wassen.
- Het dragen van handschoenen is niet verplicht, wordt wel aanbevolen.

- Gebruik bij hoesten of niezen wegwerpdoekjes en gooi ze onmiddellijk na gebruik weg in gesloten vuilnisbak.
- Ontsmet regelmatig uw medisch materiaal.
- Ontsmet regelmatig oppervlakken (van behandeltafel, deurklinken, bureau...) met het ontsmettingsmiddel dat u gewoonlijk gebruikt (het coronavirus wordt geïnactiveerd door elk ontsmettingsmiddel).
- Verlucht en ventileer 2 keer per dag minstens 30 minuten.

4. MAATREGELEN VOOR DE KINESITHERAPEUT

Net als elke andere persoon kan ook de kinesitherapeut zelf besmet worden met COVID-19. Hij moet ten allen tijde extra aandacht besteden aan de algemene hygiënische maatregelen en aan het eventuele verschijnen van symptomen van een acute bovenste of onderste luchtwegaandoening.

- Als een kinesitherapeut lichte symptomen van een acute infectie van de bovenste luchtwegen ontwikkelt kan verder gewerkt worden met continu gebruik van een masker en handschoenen en een verscherpte handhygiëne.
- Als een kinesitherapeut symptomen van een acute infectie van de bovenste of onderste luchtwegen ontwikkelt, met koorts en hoest of ademhalingsproblemen, neemt de kinesitherapeut telefonisch contact op met zijn/haar behandelend arts of de bedrijfsarts. Indien hij/zij in contact komt met personen met een risicofactor moet een test voor COVID-19 worden uitgevoerd.
- Indien een test wordt uitgevoerd:
 - o In afwachting van het testresultaat mag de kinesitherapeut niet werken en moet hij/zij in thuisisolatie blijven en de aanbevelingen van de procedure "[Hygiënevoorlichting aan de patiënt](#)" volgen.
 - o Als het **testresultaat negatief** is, kan de kinesitherapeut in overleg met de behandelend arts het werk hervatten, wanneer de koorts verdwenen is.
 - o Als het **testresultaat positief** is (bevestigd geval):
 - moet de kinesitherapeut ten minste 7 dagen in thuisisolatie blijven, of langer, totdat de symptomen verdwijnen;
 - de aanbevelingen van de procedure "[Hygiënevoorlichting aan de patiënt](#)" worden verder opgevolgd;
 - er moet telefonisch contact worden opgenomen met de behandelend arts of de bedrijfsarts als de symptomen verergeren, of als andere symptomen optreden aan het einde van de arbeidsongeschiktheid. Dit om het verdwijnen van de symptomen te bevestigen en te beslissen over het opheffen van de isolatiemaatregelen.

5. FAQ

Door de specifieke taakinfilling van kinesitherapeuten zijn eerstelijnskinesitherapeuten bijzonder kwetsbaar bij COVID-19 en is er nood aan beschermingsprocedures en materiaal.

“Wij gaan nu uit van het idee dat mogelijke/bevestigde COVID-19 patiënten met ernstige symptomen (en nood aan respiratoire ademhalingsfysiotherapie) opgenomen worden in het ziekenhuis, alwaar behandeld met de juiste beschermingsmaatregelen voor de hulpverleners.

In de nieuwe procedure vermelden we dat fysiotherapie/kinesithérapie bij mogelijke COVID-19 patiënten, die door een arts in thuisisolatie geplaatst zijn, best wordt uitgesteld tot na deze isolatieperiode. Indien dit niet mogelijk is, kan met de huisarts overlegd worden of hier eventueel een uitzondering op mogelijk is/ of een opname moet overwogen worden.”

Kan een kinesitherapeut in de gegeven omstandigheden weigeren om een patiënt te behandelen?

“Zoals hierboven geschreven is het beter kiné (zo mogelijk) uit te stellen voor mogelijke COVID-19 patiënten. Bij problemen moet overlegd worden met de huisarts of behandelende arts.”

Wat dient een kinesitherapeut te doen als hij in contact geweest is met een besmette patiënt? Dient hij zichzelf dan in quarantaine te plaatsen?

“Enkel in geval van symptomen bij een kinesitherapeut moet er getest worden en in afwachting van de testresultaten moet (thuis)isolatie gebeuren. Dit is een nieuwe procedure.

Vanaf nu zullen niet meer alle mogelijke gevallen getest worden. Enkel indien hospitalisatie gezien ernstige symptomen of indien het over een gezondheidswerker gaat in contact met de risicogroep.”

6. BIJKOMENDE INFORMATIE

- Voor verdere informatie kunt u steeds terecht op de volgende websites:
 - o www.sciensano.be
 - o www.info-coronavirus.be
- Let op voor de verspreiding van fake news. Verifieer steeds uw bronnen.
- Maatregelen in een bepaald land zijn niet per sé van toepassing in een ander land.
- De situatie verandert van uur tot uur. Hou onze kanalen in de gaten voor de meest actuele informatie, met name www.axxon.be/nl/corona.

7. CONTACTGEGEVENS DIENST INFECTIEZIEKTEBESTRIJDING VAN UW REGIO

De kinesitherapeut moet de dienst infectieziektebestrijding in principe niet contacteren, tenzij hij vragen heeft of er zich een bijzondere situatie voordoet.

VLAANDEREN

Binnen de kantooruren: www.zorg-en-gezondheid.be/contact-infectieziektebestrijding-envaccinatie

- Antwerpen: 03/224.62.06
- Limburg: 011/74.22.42
- Oost-Vlaanderen: 09/276.13.70
- Vlaams-Brabant: 016/66 63 53
- West-Vlaanderen: 050/24.79.15

Buiten de kantooruren: 02/512.93.89

infectieziektebestrijding@vlaanderen.be

BRUSSEL HOOFDSTEDELIJK GEWEST – RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE

- 0478/77.77.08
- notif-hyg@ccc.brussels
- Interface Matra –Bru: <https://www.wiv-isp.be/matra/bru/connexion.aspx>

WALLONIË (AVIQ) EN OOSTKANTONS

- 071/205.105 of 071/337.777
- surveillance.sante@aviq.be
- Interface Matra : <https://www.wiv-isp.be/matra>